

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/19-01/59

URBROJ: 65-19-07

Zagreb, 27. lipnja 2019.

Hs**NP*022-03/19-01/59*65-19-07**Hs

ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA

PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim poslovima i ovlastima*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 27. lipnja 2019. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila dr. sc. Davora Božinovića, ministra unutarnjih poslova, Žarka Katića, državnog tajnika u Ministarstvu unutarnjih poslova i Antu Delipetra, pomoćnika ministra unutarnjih poslova.

PREDSJEDNIK
Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

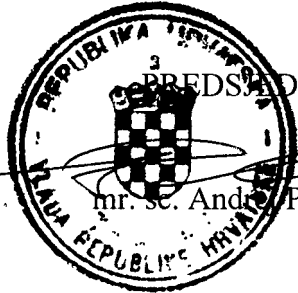
Klasa: 022-03/19-01/01
Urbroj: 50301-29/24-19-8
Zagreb, 27. lipnja 2019.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim poslovima i ovlastima

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. u vezi sa člankom 190. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17 i 29/18), Vlada Republike Hrvatske podnosi Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim poslovima i ovlastima.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila dr. sc. Davora Božinovića, ministra unutarnjih poslova, Žarka Katića, državnog tajnika u Ministarstvu unutarnjih poslova i Antu Delipetra, pomoćnika ministra unutarnjih poslova.

PREDSJEDNIK
mr. sc. Andrej Plenković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O POLICIJSKIM POSLOVIMA I OVLASTIMA**

Zagreb, lipanj 2019.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POLICIJSKIM POSLOVIMA I OVLASTIMA

Članak 1.

U Zakonu o policijskim poslovima i ovlastima (Narodne novine, br. 76/09 i 92/14) članak 1.a mijenja se i glasi:

„Ovim Zakonom u hrvatsko zakonodavstvo preuzimaju se sljedeći akti Europske unije:

1) 2002/465/PUP: Okvirna odluka Vijeća od 13. lipnja 2002. o zajedničkim istražnim timovima (SL L 162, 20.6.2002.) i

2) Direktiva (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprječavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP (SL L 119, 4.5.2016.).“.

Članak 2.

U članku 3. stavku 1. točki 11. riječi: „plovnim putovima“ zamjenjuju se riječju: „vodama“.

Članak 3.

U članku 3.a iza stavka 3. dodaju se stavci 4. i 5. koji glase:

„(4) Glavni ravnatelj ili osoba koju on ovlasti može odrediti objavljivanje snimke iz stavka 1. ovoga članka ako je to potrebno radi obavještanja javnosti ili radi provođenja policijskih poslova.

(5) Snimka iz stavka 1. ovoga članka može se objaviti samo uz zaštitu osobnih podataka policijskih službenika i sudionika, osim ako je objavljivanje potrebno radi mjera traganja.“.

Članak 4.

U članku 11.b stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Istražitelj koji ispituje svjedoka ili okrivljenika može biti policijski službenik s najmanje osobnim policijskim zvanjem policijski narednik.“.

Članak 5.

Članak 11.f briše se.

Članak 6.

U članku 18. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Policijsku ovlast prema maloljetnim osobama, mlađim punoljetnim osobama i u predmetima zaštite zdravlja, razvoja i odgoja te kaznenopravne zaštite djece, primjenjuje

posebno osposobljen policijski službenik za mladež, pri čemu je dužan voditi računa o zaštiti najboljeg interesa maloljetnika, kao i o zaštiti njegove privatnosti.“.

Članak 7.

U članku 22. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Policijski službenik strane države ili međunarodnog tijela može obavljati pojedini policijski posao na području Republike Hrvatske u skladu s međunarodnim pravom ili na temelju pisanog odobrenja ministra.“.

Članak 8.

U članku 26. stavku 1. točki 6. na kraju, umjesto točke stavlja se zarez te se dodaju točke 7. i 8. koje glase:

„7. u odnosu na osobe za koje postoji sumnja da su počinile prekršaj, a prekršajni postupak nije pokrenut, 4 godine od dana počinjenja prekršaja,

8. u odnosu na osobe za koje postoji sumnja da su počinile prekršaj, a prekršajni postupak je pokrenut, 10 godina od dana počinjenja prekršaja.“.

Članak 9.

U članku 31. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka provjera identiteta može biti provedena uvidom u informacijski sustav Ministarstva ili na temelju iskaza osobe čiji je identitet provjeren.“.

Iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„(3) Ako je provjera identiteta osobe zatražena na temelju članka 30. stavka 1. točke 11. ovoga Zakona izvršit će se uvidom u informacijski sustav Ministarstva, a na temelju stavka 1. ovoga članka samo ako je to naložilo tijelo nadležno za vođenje postupka.“.

Članak 10.

U članku 32. stavku 3. riječ: „dvanaest“ zamjenjuje se riječju: „pet“.

Članak 11.

U članku 33. stavku 1. točka 2. mijenja se i glasi:

„2. za koju postoje osnove sumnje da je sudjelovala u kaznenom djelu za koje se progoni po službenoj dužnosti ili prekršaju za koji se može izreći kazna zatvora ili se prema počinitelju primjenjuje mjera uhićenja ili mu je određena mjera smještaja u posebnoj prostoriji do prestanka djelovanja opojnog sredstva.“.

Članak 12.

U članku 38. stavku 1. iza riječi: „službenik“ dodaju se riječi: „za mladež“.

Stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Iznimno od stavka 1. ovog članka, prikupljanje obavijesti od djeteta smije se obaviti i u prostorima odgojno-obrazovne ustanove u prisutnosti ravnatelja te ustanove ili pedagoga, odnosno psihologa kojeg on odredi i to samo ako osoba iz stavka 1. ovog članka ne može ili ne želi doći.“.

Članak 13.

U članku 54. stavku 1. točki 3. riječi: „za koje se progoni po službenoj dužnosti“ brišu se.

Članak 14.

U članku 59. točka 1. mijenja se i glasi:

„1. vjerojatno da je predmet namijenjen za počinjenje ili pribavljen počinjenjem kaznenog djela ili prekršaja, osim ako se radi o kaznenim djelima uvrede ili klevete,“.

Članak 15.

U članku 60. iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„(3) Privremeno oduzeti predmeti pribavljeni počinjenjem kaznenog djela koje se progoni po privatnoj tužbi vratit će se vlasniku na njegov zahtjev.“.

Članak 16.

U članku 69. stavku 1. uvodna rečenica mijenja se i glasi:

„Posebno osposobljen policijski službenik (poligrafist) ovlašten je provesti poligrafsko ispitivanje nakon što osobu upozna.“.

U stavku 3. iza riječi: „policijski službenik“ dodaju se riječi: „iz stavka 1. ovoga članka“.

Članak 17.

U članku 74. stavku 1. točki 2. iza riječi: „pomoć“ dodaju se riječi: „ili radi provjere dojave o smrti osobe“.

U točki 4. iza riječi: „izvršenja“ dodaju se riječi: „zapovijedi ili“.

Članak 18.

U članku 75. stavku 1. točka 1. mijenja se i glasi:

„1. treba spriječiti bijeg počinitelja kaznenog djela za koje se progoni po službenoj dužnosti ili prekršaja,“.

Točka 2. mijenja se i glasi:

„2. je potrebno otkriti tragove ili predmete koji mogu poslužiti utvrđivanju činjenica kaznenog djela ili prekršaja.“

Članak 19.

U članku 76. stavku 3. u prvoj rečenici iza riječi: „imovinu“ dodaju se riječi: „ili radi hvatanja počinitelja kaznenog djela“.

Članak 20.

U članku 86. stavku 1. ispred riječi: „Uporaba“ dodaje se oznaka stavka: „(1)“ te se iza stavka 1. dodaje stavak 2. koji glasi:

„(2) Kao sredstvo prisile za zaustavljanje vozila u slučajevima iz stavka 1. ovoga članka mogu se koristiti i službena i druga vozila.“

Članak 21.

U članku 93. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Ne smatra se uporabom vatrenog oružja kao sredstva prisile u smislu ovoga Zakona:
- ispaljivanje upozoravajućeg hitca kad su ispunjeni uvjeti za uporabu vatrenog oružja iz članka 91. ovoga Zakona
- ispaljivanje hitca radi traženja pomoći.“

Članak 22.

Iza članka 97. dodaju se naslov iznad članka i članak 97.a koji glase:

„m) Uporaba sredstava prisile ili drugih sredstava za ometanje prema pokretnim uređajima na daljinsko upravljanje

Članak 97.a

(1) Uporaba sredstava prisile ili drugih sredstava za ometanje je dopuštena prema pokretnom uređaju koji je daljinski upravljani ili programiran i autonoman, ako na drugi način nije moguće spriječiti kazneno djelo, prekršaj ili otkloniti opasnost.

(2) Sredstva iz stavka 1. ovoga članka primjenjuju se s posebnim obzirom prema imovini i pravima drugih građana.“

Članak 23.

Naslov iznad članka 98. i članak 98. mijenjaju se i glase:

„n) Zaštita policijskog službenika nakon uporabe sredstava prisile

Članak 98.

Kada su sredstva prisile uporabljena na način propisan zakonom, isključena je odgovornost policijskog službenika koji ih je uporabio.“.

Članak 24.

Iza članka 98. dodaju se članci 98.a i 98.b koji glase:

„Članak 98.a

- (1) Osobni podaci policijskog službenika koji je uporabio vatreno oružje su klasificirani podaci.
- (2) Policijskom službeniku koji uporabi vatreno oružje Ministarstvo će osigurati potrebnu psihosocijalnu i medicinsku pomoć.
- (3) Policijskom službeniku koji uporabi sredstva prisile, radi čije uporabe nastane teža posljedica, Ministarstvo će, na njegov zahtjev, osigurati potrebnu psihosocijalnu i medicinsku pomoć.

Članak 98.b

- (1) Ministarstvo policijskom službeniku osigurava pravnu pomoć na trošak Ministarstva kad se protiv njega poduzimaju radnje u okviru prethodnog postupka, kaznenog postupka ili postupka naknade štete u vezi s obavljanjem policijskih poslova, ako je po ocjeni policije navedene poslove obavio u skladu sa zakonom.
- (2) Ocjenu zakonitosti obavljanja poslova donosi glavni ravnatelj ili osoba koju on ovlasti na prijedlog povjerenstva koje imenuje glavni ravnatelj.
- (3) Ministarstvo osigurava pravnu pomoć na trošak Ministarstva i građaninu koji je pružio pomoć policijskom službeniku protiv kojega se poduzimaju radnje ili vodi postupak iz stavka 1. ovoga članka, zbog radnje počinjene u vezi s pružanjem pomoći policijskom službeniku.
- (4) Pravna pomoć iz stavka 1. ovoga članka osigurat će se policijskom službeniku i nakon što mu je prestao radni odnos u Ministarstvu.“.

Članak 25.

U članku 100. stavku 1. riječi: „plovnim putovima“ zamjenjuju se riječju: „vodama“.

Članak 26.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI I PITANJA KOJA SE NJIME RJEŠAVAJU

Zakon o policijskim poslovima i ovlastima (u daljnjem tekstu: Zakon) donesen je 2009. godine (Narodne novine, broj 76/09), a izmijenjen i dopunjen je 2014. godine (Narodne novine, broj 92/14). Donošenje tako uređenog Zakona predstavljalo je promjenu dotadašnje koncepcije da se na jednom mjestu, u Zakonu o policiji, normiraju sva bitna pitanja vezana za organizaciju, postupanje, odgovornost i radno pravni status policije. Materija koja je 2009. godine izdvojena odnosila se na zasebno normativno uređenje policijskih poslova i ovlasti. Navedeni pristup slijedio je uređenja i u drugim europskim državama, ali i potrebu da se policijske ovlasti cjelovito normiraju u jednom zakonu, jer je izmjena Zakona prethodila značajna i temeljita reforma kaznenog postupka koja je svoj izričaj dobila u Zakonu o kaznenom postupku. Posljedično su se i odredbe o policijskim ovlastima, koje su do tada bile normirane, djelomično i u Zakonu kaznenom postupku, morale normirati u Zakonu. Potreba izmjena Zakona pojavila se i nakon njegova stupanja na snagu te je Zakon izmijenjen 2014. godine, s ciljem otklanjanja pojedinih normativnih nedorečenosti, usklađivanja s drugim propisima koji su u međuvremenu mijenjani te potrebe usklađivanja s odlukama Europske unije.

U ovom trenutku potreba izmjena i dopuna Zakona javlja se prvenstveno zbog usklađivanja Zakona s izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku koje su stupile na snagu 2017. godine te potrebe jasnijeg normiranja pojedinih ovlasti za koje se u praksi utvrdilo da postoje nejasnoće, kao i unošenja novih normativnih rješenja kojima se normira policijsko postupanje i usklađuje s dostignućima na području drugih znanosti, odnosno otklanjanju pravne praznine.

Potreba izmjena i dopuna Zakona odnosi se na usklađivanje odredbi o policijskom postupanju s izmjenama Zakona o kaznenom postupku koji je suštinski značajno izmijenio postupanje policije tijekom izvida kaznenih djela transponirajući u naš pravni sustav: Direktivu 2012/29/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o uspostavi minimalnih standarda za prava, potporu i zaštitu žrtava kaznenih djela te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2001/220/PUP (SL L 315, 14. 11. 2012.); Direktivu 2013/48/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2013. o pravu na pristup odvjetniku u kaznenom postupku i u postupku na temelju europskog uhidbenog naloga te o pravu na obavješćivanje treće strane u slučaju oduzimanja slobode i na komunikaciju s trećim osobama i konzularnim tijelima (SL L 294, 6. 11. 2013.) i Direktivu 2014/42/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 3. travnja 2014. o zamrzavanju i oduzimanju predmeta i imovinske koristi ostvarene kaznenim djelima u Europskoj uniji (SL L 127, 29. 4. 2014.). Navedeno značajno utječe na pojedine policijske ovlasti te postoji potreba za njihovim usklađenjem u Zakonu.

Važeća odredba članka 11.b Zakona kao uvjet propisuje da istražitelj koji provodi dokazne radnje ispitivanja mora imati završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski studij ili specijalistički diplomski stručni studij odgovarajuće struke ovisno o pojedinoj vrsti kriminaliteta te imati najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima suzbijanja kriminaliteta. Praktična primjena ove odredbe pokazala je znatna ograničenja te svoju neživotnost jer prema važećem ustroju Ravnateljstva policije u pojedinim ustrojstvenim jedinicama policije nisu sistematizirana radna mjesta s

prethodno navedenim uvjetima, shodno čemu policijski službenici u značajnom broju ustrojstvenih jedinica nisu u mogućnosti provoditi ove dokazne radnje. Posljedično, ovakve okolnosti znatno otežavaju dinamiku provođenja kriminalističkog istraživanja te onemogućavaju da kvalitetni i iskusni policijski službenici bez zadanih uvjeta mogu provoditi ove dokazne radnje. Predloženom izmjenom prema kojoj bi istražitelj mogao biti policijski službenik s najmanje osobnim policijskim zvanjem policijski narednik znatno bi se povećao broj istražitelja te se smatra da bi ovakva izmjena doprinijela efikasnosti i povećanoj dinamičnosti provedbe kriminalističkog istraživanja.

S obzirom na izmjene Zakona o kaznenom postupku iz 2017. godine, ukazuje se potreba za usklađivanjem Zakona u odnosu na postupanje spram osumnjičenika. Naime, odredbe važećeg Zakona predviđaju mogućnost da policija ima pravo pozivati i ispitivati osumnjičenika. Stupanjem na snagu izmjena i dopuna Zakona o kaznenom postupku, cjelokupno postupanje spram osumnjičenika definirano je kroz članke 208. - 208.b, slijedom čega je neophodno brisati članak 11.f važećeg Zakona, budući da je u koliziji s odredbama Zakona o kaznenom postupku. Daljnje usklađivanje se javlja u vezi odredbi Zakona o sudovima za mladež, ali i radi jasnijeg normativnog definiranja pa se predlaže da se u važećem članku 18. stavku 1. te članku 38. stavku 1. Zakona dosadašnji naziv „posebno osposobljeni policijski službenik“ pojmovno preciznije definira dodavanjem riječi „za mladež“. Ujedno, takvim preciznijim definiranjem te jasnim zaduživanjem posebno osposobljenih i dodatno educiranih policijskih službenika za mladež u primjeni policijskih ovlasti spram maloljetnih osoba, mlađih punoljetnih osoba u predmetima zaštite zdravlja, razvoja i odgoja kao i kazneno pravne zaštite djece nastoji se još jače staviti naglasak na obvezu posebno obazrivog pristupa prema ovim posebno ranjivim kategorijama.

Nadalje, predlaže se nadopuna članka 26. stavka 1. Zakona novim točkama 7. i 8. kako bi se normirao rok čuvanja osobnih podataka osoba za koje postoji sumnja da su počinile prekršaj te se predlaže propisati da se takvi podaci u slučaju kada prekršajni postupak nije pokrenut čuvaju četiri godine od dana počinjenja prekršaja, a u slučaju kada je prekršajni postupak pokrenut podaci bi se čuvali deset godina od dana počinjenja prekršaja. Na ovaj način se usklađuju i određuju rokovi čuvanja podataka na jedinstveni način u skladu s odredbama važećeg Prekršajnog zakona i Zakona o sigurnosti prometa na cestama. Nastoji se podići zaštita osobnih podataka osoba osumnjičenih da su počinile prekršaj. Zbog velikog broja prekršaja koje policija kao ovlašteni tužitelj zahvati godišnje (do 1.000.000 prekršaja) stvorili bi se uvjeti da se na Informacijskom sustavu Ministarstva unutarnjih poslova protekom spomenutog roka osobni podaci osoba osumnjičenih za počinjenje prekršaja automatski brišu.

Sljedeće izmjene odnose se na članak 31. Zakona kojim je propisano da provjera identiteta osobe iznimno može biti provedena na temelju iskaza osobe čiji je identitet provjeren. Sada se predlaže odredbu članka 31. izmijeniti i dopuniti tako da se jasnije ističe načelo razmjernosti u postupanju policijskih službenika prilikom primjene policijske ovlasti provjere identiteta osobe na zahtjev službenih osoba tijela državne uprave te pravne ili fizičke osobe. Policijski službenik će u navedenom slučaju identitet provjeriti uvidom u osobnu iskaznicu ako je osoba zatečena na mjestu (sukladno članku 30.) a uvidom u informacijski sustav Ministarstva ako postoji pisani zahtjev ovlaštenika. Provjera identiteta uvidom u osobnu iskaznicu izvršit će se samo na temelju naloga tijela nadležnog za vođenje postupka.

Važeći članak 33. Zakona normira utvrđivanje identiteta osoba. Predlaže se izmjena stavka 1. točke 2. tako da se identitet utvrđuje za osobu za koju postoje osnove sumnje da je

sudjelovala u kaznenom djelu za koje se progoni po službenoj dužnosti ili prekršaja za koji se može izreći kazna zatvora ili se prema počinitelju primjenjuje mjera uhićenja ili mu je određena mjera smještaja u posebnoj prostoriji do prestanka djelovanja opojnog sredstva. Predloženim zakonskim rješenjem jasno i nedvojbeno bi bilo propisano pod kojim uvjetima se osobi osumnjičenoj za počinjenje prekršaja utvrđuje identitet. Postojećim zakonskim rješenjem to je određeno samo za počinitelja kaznenog djela za koje se progoni po službenoj dužnosti. S obzirom da se u određenim situacijama propisanim Prekršajnim zakonom počinitelju prekršaja može oduzeti sloboda primjenjujući ovlast uhićenja ili smještanja u posebnu prostoriju do prestanka djelovanja opojnog sredstva, a s obzirom na činjenicu da je sloboda zagarantirana Ustavom Republike Hrvatske i da se može ograničiti samo zakonom, bilo bi neophodno i nedvojbeno utvrditi identitet osobe prema kojoj se te mjere primjenjuju. Samo provođenje ovakve odredbe doprinijelo bi izbjegavanju mogućih pogrešaka kod provođenja provjere identiteta osobe kojoj se oduzima sloboda radi počinjenja prekršaja, a njeno provođenje ne bi prouzročilo dodatne troškove.

Člancima 59. i 60. Zakona propisano je kada policijski službenik privremeno oduzima predmet te čuvanje privremeno oduzetih predmeta u prostorima policije. Ovim izmjenama i dopunama predlaže se propisati obvezu privremenog oduzimanja predmeta i kod postojanja vjerojatnosti da je počinjeno kazneno djelo koje se goni po privatnoj tužbi ili povodom prijedloga te je nužno propisati i način postupanja s privremeno oduzetim predmetima pribavljenim počinjenjem kaznenog djela koje se progoni po privatnoj tužbi. Usvajanjem ovakve odredbe policiji se jasnije propisuje način postupanja, a oštećenom vlasniku privremeno oduzeti predmet se na njegov zahtjev vraća.

Radi terminološkog usklađivanja odnosno jasnijeg tumačenja, članak 69. stavak 1. Zakona predlaže se dopuniti tako da se uz izričaj „posebno osposobljen policijski službenik“ doda i pojam poligrafist. Naime, provođenje poligrafskog ispitivanja može obaviti isključivo poligrafist kao posebno osposobljen policijski službenik. Predloženom izmjenom jasnije je definiran ovaj pojam čime se detaljnije ukazuje na činjenicu tko može provoditi ovu policijsku ovlast.

U važećem Zakonu u članku 86. propisana je uporaba uređaja za prisilno zaustavljanje vozila. U praktičnom policijskom postupanju i iz dosadašnjeg iskustva gdje uporaba uređaja za prisilno zaustavljanje vozila nije bila moguća ili nije jamčila uspjeh proizlazi prijedlog da se kao sredstvo prisile za zaustavljanje vozila u točno propisanim slučajevima mogu koristiti i službena i druga vozila. Usvajanjem ovakve odredbe policija dobiva mogućnost korištenja i ovog načina zaustavljanja vozila, a što se pokazalo kao učinkovito u dosadašnjem radu i praksi policija drugih država članica Europske unije.

Člankom 93. Zakona propisano je kad uporaba vatrenog oružja nije dopuštena te što se ne smatra uporabom vatrenog oružja kao sredstva prisile. S obzirom da je u praksi dvojbeno bilo tumačenje što se ne smatra uporabom vatrenog oružja kao sredstva prisile izmjenom članka 93. stavka 3. se to precizno određuje, odnosno predlaže se jasnije normiranje prema kojem se ispaljivanje hitca radi upozorenja i traženja pomoći ne smatraju uporabom vatrenog oružja, neovisno o ispunjenju drugih uvjeta. Propisivanjem ove odredbe policiji se daje jasno određenje po tom pitanju.

Kod uporabe sredstava prisile unesena je novina u postupanju policije prema pokretnim uređajima na daljinsko upravljanje. Naime, u važećem Zakonu nije predviđeno

nikakvo postupanje policije prema pokretnim uređajima na daljinsko upravljanje i to zbog toga što takvi uređaji u vrijeme izrade i stupanja na snagu važećeg Zakona nisu bili u masovnijoj uporabi i nisu se pojavljivali u svakodnevnom životu. Kako su ovakvi uređaji danas vrlo česti i mogu se pojaviti kao sredstvo ugrožavanja sigurnosti, počinjenja kaznenih djela ili prekršaja, predložena je dopuna Zakona novim člankom 97.a prema kojem se omogućuje uporaba sredstava prisile ili drugih sredstava za ometanje prema pokretnom uređaju koji je daljinski upravljani ili programiran, ako na drugi način nije moguće spriječiti kazneno djelo, prekršaj ili otkloniti opasnost.

U postojećem Zakonu zaštita policijskog službenika nakon uporabe sredstava prisile normirana je člankom 98. Ovaj konačni prijedlog zakona navedenu odredbu razrađuje kroz tri odvojene odredbe kojima se preciznije uređuje navedena materije te uređuje isključenje protupravnosti zakonito uporabljenih sredstava prisile sukladno odredbama posebnog zakona. Na ovaj način precizno se uređuje isključenje protupravnosti za zakonitu uporabu sredstava prisile i time se pridonosi zaštiti policijskog službenika, ali i jasnom pravnom definiranju posljedica koje iz uporabe sredstava prisile proizlaze.

II. OBJAŠNJENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Članak 1. Tijekom izmjena i dopuna Zakona o policijskim poslovima i ovlastima 2014. godine, utvrđeno je da je Zakon o policijskim poslovima i ovlastima nakon pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji notificiran Europskoj komisiji i Vijeću Europske unije uz Okvirnu odluku Vijeća od 13. lipnja 2002. o zajedničkim istražnim timovima (2002/465/PUP) i Okvirnu odluku Vijeća od 27. studenoga 2008. o zaštiti osobnih podataka obrađenih u okviru policijske i pravosudne suradnje u kaznenim predmetima (2008/977/PUP), stoga ga je bilo potrebno dopuniti člankom 1.a kojim se propisuje da se ovim Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske te Okvirne odluke prenose. S obzirom da je stupanjem na snagu Direktive EU 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprječavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršenja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP prestala važiti Okvirna odluka Vijeća od 27. studenoga 2008. o zaštiti osobnih podataka obrađenih u okviru policijske i pravosudne suradnje u kaznenim predmetima (2008/977/PUP), potrebno je izmijeniti članak 1.a važećeg Zakona na predloženi način.

Članak 2. Policijski poslovi obavljaju se na moru i unutarnjim vodama. S obzirom da je pojam „unutarnje vode“ širi u odnosu na pojam „plovni putovi“ koji su samo dio vodnog puta, odnosno unutarnjih voda, izmjenama članka 3. stavka 1. točke 11. Zakona o policijskim poslovima i ovlastima omogućit će se policijskim službenicima nedvosmisleno i zakonito obavljanje policijskih poslova na rijekama, kanalima i jezerima, kako je to propisano u članku 4. stavku 1. podstavku 1. i 4. Zakona o plovidbi i lukama unutarnjih voda (Narodne novine, br. 109/07, 132/07, 51/13 i 152/14).

Članak 3. S obzirom na proširenje uporabe mobilnih tehnologija i povećanih mogućnosti video i audio snimanja koje provode policijski službenici tijekom izvršenja policijskih ovlasti, dopunama članka 3.a važećeg Zakona podrobnije se uređuje odnos prema snimkama koje su nastale u okviru mjera iz stavka 1. toga članka. Cilj ovih dopuna je pojačavanje zaštite prava građana vezanih uz osobne podatke koji se mogu utvrditi iz sadržaja snimki koje bi bile javno objavljene. Odredbom se uređuje način odnosa prema podacima građana i policijskih

službenika koji su snimljeni i određuje se razina rukovoditelja nadležnog za odlučivanje o potrebi objavljivanja snimke. Kao uvjet potreban za objavljivanje snimke bez zaštite osobnih podataka propisuje se kad je potrebno provesti mjere traganja. Objavljivanje zakonitih snimki uz osobne podatke (izgled osobe) narušava ugled osoba i predstavlja povredu prema praksi Europskog suda za ljudska prava u Strasbourg (slučajevi Peck pr. Ujedinjenog kraljevstva, br. 44647/98; Von Hannover pr. Njemačke, br. 59320/00; Sciacca pr. Italije, br. 50774/99; Marper pr. jedinstvenog Kraljevstva, br. 30562/04). Sustavno pohranjivanje i obrada osobnih podataka traži odgovarajuću zaštitu prema pravilima EU: General Data Protection Regulation COM(2012); Council Framework Decision 2008/977/JHA.

Članak 4. Dosadašnja praksa pokazala je da je propisani uvjet policijskog zvanja kojeg mora ispunjavati policijski istražitelji za provođenje dokaznih radnji ispitivanja postavljen previsoko što je s jedne strane u velikom broju ustrojstvenih jedinica policije otežavalo racionalno i pravovremeno postupanje, a s druge strane onemogućavalo je da kvalitetni i iskusni policijski službenici provode ovakve radnje. S obzirom na previsoke kriterije, a s ciljem udovoljavanja objektivnih potreba i dostizanja dostatnog broja policijskih istražitelja koji bi mogli provoditi dokazne radnje ispitivanja bilo je neophodno izmijeniti odredbu članka 11.b stavka 2. važećeg Zakona, odnosno sniziti postojeće kriterije odnosno kriterij vezati uz zvanje policijski narednik sukladno Uredbi o uvjetima za stjecanje policijskih zvanja, oznakama policijskih zvanja, funkcionalnim oznakama radnih mjesta, promaknuću i napredovanju kroz policijska zvanja (Narodne novine, br. 129/11 i 15/13).

Članak 5. S obzirom na izmjene Zakona o kaznenom postupku iz 2017. godine članak 11.f važećeg Zakona o policijskim poslovima i ovlastima potrebno je brisati, budući da policija više ne može pozivati osumnjičenika radi prikupljanja obavijesti sukladno policijskim ovlastima, već se osumnjičenika može pozivati isključivo prema odredbama Zakona o kaznenom postupku (članak 208.a ZKP/2017.).

Članak 6. Člankom 18. stavkom 1. važećeg Zakona o policijskim poslovima i ovlastima propisana je primjena policijskih ovlasti prema maloljetnim osobama, mlađim punoljetnim osobama i u predmetima kaznenopravne zaštite djece i maloljetnika te je propisano da policijske ovlasti prema ovim kategorijama osoba primjenjuje „posebno osposobljeni policijski službenik“. Predloženom izmjenom pojmovno se preciznije definira ovaj pojam i to dodavanjem riječi: „za mladež“ čime se ova kategorija policijskih službenika kriminalističke policije nazivom usklađuje s odredbama Zakona o sudovima za mladež kao i drugim važećim propisima (npr. *Obiteljski zakon, Pravilnik o načinu postupanja i suradnje suca, stručnog radnika centra za socijalnu skrb i policijskog službenika za mladež prilikom prisilnog oduzimanja i predaje djeteta te Pravilnikom o načinu postupanja policijskih službenika* (Narodne novine, br. 89/10 i 76/15) u koji je ovaj pojam već uvršten u izmjenama iz 2015. Eksplicitnim zaduživanjem posebno osposobljenih i dodatno educiranih policijskih službenika za mladež kao primarnih nositelja u primjeni policijskih ovlasti prema maloljetnim osobama, mlađim punoljetnim osobama u predmetima zaštite zdravlja, razvoja i odgoja i kaznenopravne zaštite djece Republika Hrvatska jamči nastavak obazrivog pristupa ovim ranjivim kategorijama koji je kao takav zajamčen međunarodnim standardima. Proširivanjem djelokruga rada policijskih službenika na mladež na predmete zaštite zdravlja, razvoja i odgoja djece u stvari se preciznije propisuje niz već postojećih aktivnosti i policijskih angažmana odnosno primjena policijskih ovlasti prema maloljetnim osobama koje se poduzimaju u okviru zakonske obveze „sprječavanja i otklanjanja opasnosti“ (članak 1. stavak 2. točka 1. Zakona o policijskim poslovima i ovlastima). Ova su postupanja vezana su za višestruko rizična i štetna ponašanja mladih kojima se, izravno ili posredno, u pitanje dovodi

njihovo „zdravlje, razvoj i odgoj“ i kao takva često prethode postupcima kaznenopravne zaštite djeteta. Ovdje treba istaknuti dojave o *suicidalnom postupcima; nedozvoljene noćne izlaske*; različite rizike od stradavanja djece (pr. od poljoprivrednih strojeva; pad s visine, strujnih udara i dr. stradavanja). Radi se o postupanjima u kojima se opravdano očekuje i policijska reakcija s ciljem rasvjetljavanja okolnosti događaja odnosno pružanja ili iniciranja zaštite djeteta od ponašanja koja nerijetko nemaju jasna obilježja kažnjive radnje, ali po svojoj naravi, okolnostima i negativnom utjecaju na dobrobit djeteta zahtijevaju policijske provjere. Navedena su postupanja *neodgodiva* i kao takva zahtijevaju *žurno postupanje* i pravovremeno obavještanje drugih intervencijskih službi.

Članak 7. Izmjena članka 22. stavka 3. važećeg Zakona odnosi se na usklađivanje s odredbama Zakona o kaznenom postupku u dijelu kojim se propisuje ovlast poduzimanja pojedinog policijskog posla od strane policijskog službenika strane države ili međunarodnog tijela. U tom smislu, za razliku od dosadašnje rješidbe ovoga pitanja, kada je bilo neophodno ispunjenje kumulativnih uvjeta za djelovanje policijskog službenika strane države ili međunarodnog tijela na području Republike Hrvatske (i međunarodno pravo i pisano odobrenje ministra), predložena odredba stvara uvjete za alternativnu primjenu jednog od uvjeta. Takvim rješenjem očekuje se pojednostavljenje procedure djelovanja stranog policijskog službenika na području Republike Hrvatske, posebno u odnosu na države članice Europske unije, osobito kada je u pitanju prekogranični nadzor i prekogranična potjera, a što je na razini Europske unije regulirano i člancima 40. i 41. CISA (Convention Implementing the Schengen Agreement) kao i smjericama iz Priručnika za prekogranične akcije (Dokumenta Vijeća 10505/4/09 REV4).

Članak 8. U članku 26. stavku 1. važećeg Zakona dodaju se nove točke 7. i 8. kojima se propisuje rok čuvanja podataka u odnosu na osobe za koje postoji sumnja da su počinile prekršaj, računajući taj rok od dana počinjenja prekršaja. Točkom 7. propisuje se čuvanje podataka o osobama za koje postoji sumnja da su počinile prekršaj, ali prekršajni postupak nije pokrenut te je određen rok za čuvanje podataka uvažavajući propisane rokove zastare pokretanja prekršajnog postupka, dok se točkom 8. propisuje čuvanje podataka o osobama za koje postoji sumnja da su počinile prekršaj, a prekršajni postupak je i pokrenut. Usvajanjem ovakve odredbe utvrdilo bi se čuvanje podataka na jedinstven način, u skladu s odredbama Prekršajnog zakona i Zakona o sigurnosti prometa na cestama, podigla bi se razina zaštite osobnih podataka osoba koje su osumnjičene da su počinile prekršaj, a njezina provedba ne bi izazvala nove troškove. Zbog velikog broja prekršaja koje policija kao ovlaštenu tužitelj zahvati godišnje (do 1.000.000 godišnje) stvorili bi se uvjeti da se na Informacijskom sustavu Ministarstva unutarnjih poslova protekom propisanog roka osobni podaci osoba osumnjičenih da su počinile prekršaj automatski brišu.

Članak 9. Predloženom izmjenom i dopunom članka 31. jača se zaštita osobnih podataka građana te se jasnije ističe načelo razmjernosti u postupanju policijskih službenika prilikom primjene policijske ovlasti provjere identiteta osobe na zahtjev službenih osoba tijela državne uprave te pravne ili fizičke osobe. Policijski službenik će u navedenom slučaju identitet provjeriti uvidom u osobnu iskaznicu ako je osoba zatečena na mjestu (sukladno članku 30.) a uvidom u informacijski sustav Ministarstva ako postoji pisani zahtjev ovlaštenika. Provjera identiteta uvidom u osobnu iskaznicu izvršit će se samo na temelju naloga tijela nadležnog za vođenje postupka.

Članak 10. Člankom 32. važećeg Zakona uređena je prikrivena provjera identiteta osobe za koju postoje osnove sumnje da bi mogla biti počinitelj kaznenog djela za koje se progoni

po službenoj dužnosti koja se provodi promatranjem, prikupljanjem obavijesti, prikupljanjem obavijesti uz prikrivanje svrhe prikupljanja, prikrivanjem svojstva policijskog službenika i primjenom mjera tehničkog snimanja. Propisano je da mjere pratnje i tehničkog snimanja mogu trajati neprekidno najdulje 24 sata, a ako se radi o provjeri identiteta osumnjičenika za kazneno djelo za koje je propisana kazna zatvora od najmanje dvanaest godina te mjere mogu trajati 48 sati. Postojeća praksa pokazuje da je nužno proširiti opseg kaznenih djela na koja se može primijeniti ova policijska ovlast te je stoga predloženo da se granica primjene ove ovlasti spusti na kaznena djela za koja je propisana kazna zatvora od najmanje pet godina budući da i ova kaznena djela predstavljaju teška kaznena djela.

Članak 11. Izmjenom članka 33. stavka 1. točke 2. važećeg Zakona bi se jasno i nedvojbeno propisalo pod kojim uvjetima se osobi osumnjičenoj za počinjenje prekršaja utvrđuje identitet. Naime, prema rješenju važećeg zakona to je određeno samo za počinitelja kaznenog djela za koje se progona po službenoj dužnosti. S obzirom da se u određenim situacijama propisanim Prekršajnim zakonom počinitelju prekršaja može oduzeti sloboda primjenjujući ovlast uhićenja ili smještanja u posebnu prostoriju do prestanka djelovanja opojenog sredstva (kada se radi o prekršaju protiv javnog reda i mira, prekršaju vezanom uz nasilje u obitelji, prekršaju vezanom za sprječavanje nereda na športskim natjecanjima ili prekršaju za koji se može izreći kazna zatvora ili novčana kazna veća od 10.000 kuna te kada su uz prethodno navedeno ispunjeni drugi uvjeti – opasnost da će počinitelj pobjeći, uništiti dokaze ili tragove, da će ponoviti prekršaj i dr.), a s obzirom na činjenicu da je sloboda zagarantirana Ustavom Republike Hrvatske i da se može ograničiti samo zakonom, neophodno je nedvojbeno utvrditi identitet počinitelja prekršaja prema kojem se te mjere primjenjuju. Provedba predložene odredbe doprinijet će izbjegavanju mogućih pogrešaka kod provođenja provjere identiteta osobe kojoj se oduzima sloboda radi počinjenja prekršaja, a njezina provedba neće prouzročiti dodatne troškove.

Članak 12. U odnosu na izmjene članka 38. stavka 1. za napomenuti je da se radi o terminološkim usklađivanjima koja su dijelom već pojašnjena uz članak 7. ovoga Prijedloga zakona, određivanjem posebno osposobljenih policijskih službenika za mladež kao nositelja policijske ovlasti prikupljanja obavijesti od djeteta. Uvođenjem pojma odgojno-obrazovna ustanova u stavak 3. umjesto dosadašnje sužene mogućnosti alternativnog policijskog postupanja isključivo u školskim prostorima životno je sveobuhvatniji i precizniji te kao takav uz škole obuhvaća i druge ustanove koje su također zadužene za odgoj i obrazovanje djece (primjerice: internati, učenički domovi i ustanove kojima su djeca povjerena na odgoj i obrazovanje, odnosno u kojima se provode postupci resocijalizacije djeteta, dječji vrtići i sl.).

Članak 13. Mijenja se članak 54. stavak 1. točka 3. važećeg Zakona na način da se policijskim službenicima propisuje obaveza izdavanja naredbi i radi sprečavanja počinjenja kaznenih djela koja se gone po privatnoj tužbi ili povodom prijedloga. Ova izmjena ima za cilj jačanje sigurnosti i sprječavanja počinjenja kaznenih djela bez obzira na način njihova progona.

Članak 14. Mijenja se članak 59. točka 1., na način da se policijskim službenicima propisuje obaveza oduzimanja predmeta i kod postojanja vjerojatnosti da je počinjeno kazneno djelo koje se goni po privatnoj tužbi ili povodom prijedloga, osim ako se radi o kaznenim djelima uvrede ili klevete. U dosadašnjoj policijskoj praksi pokazala se nužnost privremenog oduzimanja predmeta i kada se ne radi o kaznenim djelima koje se progone po službenoj dužnosti. Naime, ovakva policijska ovlast nužna je i kada se identificiraju

počinitelji kaznenih djela koji se progone privatnom tužbom, a radi osiguranja dokaza u daljnjem tijeku postupka.

Članak 15. Člankom 60. važećeg Zakona propisan je postupak čuvanja privremeno oduzetih predmeta u prostorima policije. S obzirom da je predložena izmjena članka 59. točke 1. odnosno propisivanje obveze privremenog oduzimanja predmeta i kod postojanja vjerojatnosti da je počinjeno kazneno djelo koje se goni po privatnoj tužbi ili povodom prijedloga, nužno je propisati i način postupanja s privremeno oduzetim predmetima pribavljenim počinjenjem kaznenog djela koje se progoni po privatnoj tužbi.

Članak 16. Kod izmjene članka 69. stavka 1. radi se samo o terminološkom usklađivanju odnosno jasnijem tumačenju odredbe iz koje proizlazi da poligrafsko ispitivanje može provesti samo posebno osposobljen policijski službenik - poligrafist, a kako je i sada u praksi.

Članak 17. U članku 74. normiraju se uvjeti pod kojima policijski službenik može ući u tuđi dom. Članak taksativno navodi slučajeve u kojima je to dopušteno. Predloženim izmjenama te situacije se proširuju i na slučajeve kad je to potrebno učiniti radi dojave o smrti osobe te se daljnjom izmjenom navedena ovlast usklađuje i sa slučajevima u kojima policija postupa po zapovjedi. Navedeno usklađivanje odnosi se na postupanje policije propisano važećim člankom 43. stavkom 2. Zakona o policijskim poslovima i ovlastima prema kojem policijski službenik dovodi osobu na temelju pisane zapovijedi nadređenog ili naloga nadležnog tijela izdanog na temelju zakona. Člankom 64. stavkom 2. Pravilnika o načinu postupanja policijskih službenika propisan je način provođenja policijske ovlasti dovođenja, odnosno tko može izdati pisanu zapovijed za dovođenje, dok je stavkom 3. toga članka propisan obrazac pisane zapovijedi koji je sastavni dio navedenog Pravilnika. Zakonsko utemeljenje i razlog za izdavanje ovakve zapovijedi može biti u slučaju dovođenja osobe koja je uredno pozvana na davanje obavijesti, a nije se odazvala pozivu, iako je na to bila upozorena ili iz okolnosti očito proizlazi da odbija primitak poziva.

Članak 18. Članak 75. važećeg Zakona normira policijsku ovlast pregled osoba, predmeta i prometnih sredstava. Predloženom izmjenama u točkama 1. i 2. postojeća ovlast mijenja se na način da se pregled može obaviti i radi sprječavanja počinjenja prekršaja te radi pronalaska predmeta koji mogu poslužiti pri utvrđivanju činjenica vezanih uz počinjenje kaznenih djela i prekršaja. Uspostavljeni standardi za provedbu pregleda ostaju isti, te se navedenom izmjenom oni ne umanjuju.

Članak 19. Člankom 76. važećeg Zakona normiraju se pravila provedbe pregleda. Predloženom izmjenom u stavku 3. omogućava se postupanje policije tako da pri provedbi pregleda i nasilno otvori zatvoreno prijevozno sredstvo ili rastavi predmet i u situaciji koja zahtjeva hvatanje počinitelja kaznenog djela (primjerice: isti se nalazi u prometnom sredstvu).

Članak 20. U članku 86. važećeg Zakona dodaje se novi stavak 2. kojim se propisuje mogućnost prisilnog zaustavljanja vozila korištenjem službenih ili drugih vozila. Korištenje vozila kao sredstva za zaustavljanje vozila omogućava postupanje policije u hitnim slučajevima koje proizlaze iz dosadašnjeg iskustva u policijskom postupanju gdje upotreba uređaja za prisilno zaustavljanje vozila nije bila moguća ili nije jamčila uspjeh. Kada se radi o korištenju drugih vozila kao sredstva za zaustavljanje vozila, policijski službenik će svakako postupati imajući u vidu razmjer između ove ovlasti i svrhe radi koje istu primjenjuje, kako je to i propisano važećim Zakonom.

Članak 21. Mijenja se članak 93. važećeg Zakona na način da se propisuje da se ispaljivanje hitca radi traženja pomoći ne smatra upotrebom vatrenog oružja, neovisno o ispunjenju drugih uvjeta.

Članak 22. Novim člankom 97.a uvodi se uporaba sredstava prisile u odnosu na predmete koje je moguće koristiti za počinjenje pojedinih kažnjivih radnji ili za ugrožavanje sigurnosti. Potreba za uvođenjem novog oblika primjene sredstava prisile ogleda se u činjenici da se ovakvim djelovanjem utječe na tuđu imovinu te je potrebno regulirati pravni temelj za postupanje policije. Policijska praksa stranih država je zabilježila brojne primjere počinitelja koji koriste pokretne uređaje koji su daljinski upravljani za primjerice: izviđanje objekata provale, prenošenja droge u zatvore, snimanje od strane pedofila, ometanja sigurnosti prometa, narušavanje reda i mira, nadzora ulaska u štice ustanove. U slučaju uništenja takvih uređaja su u stranim sustavima, u nedostatku zakonskog ovlaštenja, pokretani postupci protiv službenika te se ovakvom odredbom pojačava pravna sigurnost i prilagođava suvremenim tehnikama.

Članak 23. Mijenja se članak 98. važećeg Zakona te se propisuje isključenje protupravnosti za zakonito uporabljena sredstava prisile. Policijski službenik sredstava prisile mora uporabiti u skladu sa zakonom. Odredbe o uporabi sredstava prisile normiraju uvjete i postupak uporabe. Samo sredstva prisile uporabljena u skladu sa zakonom, odnosno na način propisan zakonom isključuju odgovornost policijskog službenika koji ih je uporabio.

Članak 24. Predlaže se dodati nove članke 98.a i 98.b koji se u bitnome ne razlikuju od sada važećeg članka 98., već su nomotehnički drugačije postavljeni. Članak 98.a uređuje zaštitu policijskog službenika koji je uporabio vatreno oružje kao sredstvo prisile na način da se njegovi osobni podaci određuju kao klasificirani te se uređuje njegovo pravo na psihosocijalnu i medicinsku pomoć. Članak 98.b normira pravo policijskog službenika na besplatnu pravnu pomoć kad se protiv njega poduzimaju radnje u okviru prethodnog postupka, kaznenog postupka ili postupka naknade štete u vezi s obavljanjem policijskih poslova, ako je po ocjeni policije navedene poslove obavio u skladu sa zakonom. Ocjenu zakonitosti policijskog obavljanja poslova donosi glavni ravnatelj ili osoba koju on ovlasti na prijedlog povjerenstva koje imenuje glavni ravnatelj. Normirano je i pravo na besplatnu pravnu pomoć građaninu koji je pružio pomoć policijskom službeniku ukoliko se protiv njega poduzimaju radnje ili vodi postupak zbog radnje počinjene u vezi s pružanjem pomoći policijskom službeniku.

Članak 25. U članku 100. stavku 1. izvršena je terminološka korekcija, objašnjena uz članak 2. ovoga Prijedloga zakona.

Članak 26. Propisuje se stupanje na snagu Zakona.

III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu predloženih izmjena i dopuna Zakona o policijskim poslovima i ovlastima nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA I RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim poslovima i ovlastima ne sadrži razlike u odnosu na rješenja iz Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim poslovima i ovlastima.

V. PRIJEDLOZI, PRIMJEDBE I MIŠLJENJA DANA NA PRIJEDLOG ZAKONA, A KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO TE RAZLOZI NEPRIHVATANJA

Tijekom rasprave o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim poslovima i ovlastima na sjednici Odbora za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost, u odnosu na ovlast policijskih službenika za ulazak u dom bez pisanog naloga (članak 17. Prijedloga zakona kojim se mijenja važeći članak 74.), predloženo je jasno naglasiti kako se ulazak u dom po zapovijedi može primijeniti isključivo kod jedne vrste zapovijedi, a koja se odnosi na potrebu dovođenja osobe, stoga je isto dodatno naglašeno u obrazloženju članka 17. Konačnog prijedloga zakona. Prijedlog za dodatno pojašnjenje članka 17. dao je i zastupnik Petar Škorić.

U odnosu na danu preporuku Odbora za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost da se, u skladu s mogućnostima, razmotri potreba posebnog osposobljavanja dijela policijskih službenika za rad s osobama s duševnim smetnjama, a na što je ukazala i zastupnica Marija Alfirev, predlagatelj napominje da se specijalizacija, stručno osposobljavanje i usavršavanje policijskih službenika provodi kontinuirano, na načelima cjeloživotnog obrazovanja i upravljanja karijerom te se ovi vidovi obrazovanja policijskih službenika provode u različitim područjima i polaze ga policijski službenici prema potrebama poslova koje obavljaju.

U odnosu na snižavanje uvjeta za istražitelja (članak 4. Prijedloga zakona kojim se mijenja važeći članak 11.b stavak 2. Zakona o policijskim poslovima i ovlastima), o čemu su postavili pitanje članovi Odbora za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost, a na što su se osvrnuli i zastupnici u raspravi na plenarnoj sjednici (Miroslav Tuđman u ime Kluba zastupnika HDZ-a, Ranko Ostojić) predlagatelj ukazuje da važeća odredba članka 11.b otežava dinamiku i efikasnost kriminalističkog istraživanja, stoga su sada propisani uvjeti koje istražitelji moraju imati redefinirani.

Jedan od važnijih razloga za predloženo rješenje je implementacija Direktive 2013/48/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2013. o pravu na pristup odvjetniku u kaznenom postupku i u postupku na temelju europskog uhiđenog naloga te o pravu na obavješćivanje treće strane u slučaju oduzimanja slobode i na komunikaciju s trećim osobama i konzularnim tijelima (SL L 294, 6. 11. 2013.), kojom su u značajnoj mjeri izmijenjene odredbe koje se odnose na postupanje policije spram osumnjičenika.

Naime, prema članku 208.a važećeg Zakona o kaznenom postupku, policija od 1. prosinca 2017. godine (svi policijski službenici bez utvrđivanja stručnih ili iskustvenih kvalifikacija) ima zakonsku ovlast ispitivati osumnjičenika sukladno zakonskim odredbama koja vrijede za provođenje dokazne radnje ispitivanja okrivljenika.

S druge pak strane, Zakon o policijskim poslovima i ovlastima propisuje uvjete koje moraju ispunjavati policijski službenici – istražitelji za provođenje dokazne radnje ispitivanja (završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski studij ili specijalistički diplomski stručni studij odgovarajuće struke, ovisno o pojedinoj vrsti kriminaliteta te najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima suzbijanja kriminaliteta).

S tim u vezi, a budući da dokaznu radnju ispitivanja mogu provoditi samo istražitelji koji su imenovani od strane glavnog ravnatelja policije, uz prethodno pribavljeno mišljenje glavnog državnog odvjetnika, smatralo se oportunističkim da se redefiniraju uvjeti potrebni za imenovanje policijskih službenika na godišnju listu istražitelja te je i nadalje zadržana određena stručna i iskustvena kvalifikacija (minimalno zvanje policijski narednik koje podrazumijeva srednju stručnu spremu i 12 godina staža), za razliku od ovlasti policije za provođenje izvidne radnje ispitivanja osumnjičenika. Time se još jednom željelo naglasiti da za provođenje dokazne radnje ispitivanja moraju postojati viši kriteriji od onih koji su potrebni za provođenje izvidne radnje ispitivanje osumnjičenika, a koje se može koristiti kao dokaz.

**ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA
KOJE SE MIJENJAJU ILI DOPUNJUJU**

Članak 1.a

Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenose:

- 1) Okvirna odluka Vijeća od 13. lipnja 2002. o zajedničkim istražnim timovima (2002/465/PUP) (SL L 162, 20. 6. 2002.) i
- 2) Okvirna odluka Vijeća od 27. studenoga 2008. o zaštiti osobnih podataka obrađenih u okviru policijske i pravosudne suradnje u kaznenim predmetima (2008/977/PUP) (SL L 350, 30. 12. 2008.).

Članak 3.

(1) Prema ovom Zakonu policijski poslovi su:

1. zaštita života, prava, slobode, sigurnosti i nepovredivosti osobe,
2. zaštita javnog reda i mira te imovine,
3. sprječavanje kaznenih djela i prekršaja, njihovo otkrivanje i prikupljanje podataka o tim djelima i počiniteljima,
4. traganje za počiniteljima kaznenih djela za koja se progoni po službenoj dužnosti i prekršaja i njihovo dovođenje nadležnim tijelima,
5. traganje za imovinskom koristi stečenoj kaznenim djelom,
6. nadzor i upravljanje cestovnim prometom,
7. protueksplozijska zaštita,
8. postupanje prema strancima,
9. nadzor državne granice,
10. poslovi zaštite zračnog prometa propisani posebnim zakonom,
11. poslovi na moru i unutarnjim plovnim putovima iz nadležnosti policije,
12. osiguranje i zaštita osoba, objekata i prostora,
13. postupanje s uhićenikom i pritvorenikom.

(2) Policijski poslovi obavljaju se primjenom policijskih ovlasti.

Članak 3.a

(1) Policija je ovlaštena, u mjeri u kojoj je to potrebno, kao i radi nadzora zakonitosti postupanja policijskih službenika, zvučno i vizualno ili na drugi način snimiti obavljanje policijskih poslova i primjenu policijskih ovlasti odgovarajućim tehničkim uređajima.

(2) Policija će snimanje iz stavka 1. ovoga članka na primjeren način objaviti.

(3) Kada se snimke iz stavka 1. ovoga članka ne koriste u postupcima koji se vode sukladno odredbama posebnih propisa, policija će te snimke uništiti u roku od 90 dana od dana njihovoga nastanka.

Članak 11.b

(1) Istražitelj može biti policijski službenik koji ima najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima suzbijanja kriminaliteta.

(2) Istražitelj koji ispituje svjedoka ili osumnjičenika može biti policijski službenik koji je završio preddiplomski i diplomski sveučilišni studij, ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij, ili specijalistički diplomski stručni studij odgovarajuće struke ovisno o

pojedinoj vrsti kriminaliteta te ima najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima suzbijanja kriminaliteta.

(3) Istražitelj iz stavaka 1. i 2. ovoga članka mora imati posebna znanja te mora biti posebno osposobljen.

(4) Programe dodatnog stručnog usavršavanja za istražitelja iz stavka 1. i 2. ovoga članka, uz prethodno mišljenje glavnog državnog odvjetnika, donosi odlukom ministar.

Članak 11.f

Osumnjičenik koji se odazvao pozivu policije radi prikupljanja obavijesti bit će poučen:

- o razlozima pozivanja i koje su osnove sumnje protiv njega,
- o pravu na tumačenje i prevođenje, sukladno odredbama posebnog propisa,
- o pravu da nije dužan iskazivati niti odgovarati na pitanja,
- da po završetku prikupljanja obavijesti ili po isteku šest sati od trenutka dolaska u policijske prostorije iste može odmah napustiti.

Članak 18.

(1) Policijsku ovlast prema maloljetnim osobama, mlađim punoljetnim osobama i u predmetima kaznenopravne zaštite djece i maloljetnika, primjenjuje posebno osposobljen policijski službenik, pri čemu je dužan voditi računa o zaštiti najboljeg interesa maloljetnika, kao i o zaštiti njegove privatnosti.

(2) Kod primjene policijske ovlasti prema osobi s invaliditetom policijski službenik će, kada to ocijeni potrebnim, zatražiti pomoć osobe koja raspolaže znanjem o ispravnom načinu komunikacije i ophođenja prema osobi s invaliditetom, ovisno o specifičnosti svakog pojedinog oštećenja.

(3) Iznimno, policijsku ovlast primjenjuje drugi policijski službenik ako zbog okolnosti slučaja ne može postupati policijski službenik iz stavka 1. ovoga članka, odnosno policijski službenik sam, ukoliko zbog okolnosti slučaja ne može osigurati pomoć osobe iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Policijska ovlast prema maloljetnoj osobi i osobi lišenoj poslovne sposobnosti primjenjuje se u nazočnosti roditelja ili skrbnika, osim ako to zbog okolnosti slučaja nije moguće.

(5) Ako je roditelj ili skrbnik sumnjiv kao počinitelj kaznenog djela ili prekršaja na štetu maloljetne osobe ili osobe lišene poslovne sposobnosti, policijska ovlast primjenjuje se u nazočnosti stručne osobe centra za socijalnu skrb, osim ako to zbog okolnosti slučaja nije moguće.

Članak 22.

(1) Policijski službenik može sudjelovati u obavljanju policijskih poslova u inozemstvu pod uvjetima određenim međunarodnim ugovorom.

(2) Policijskog službenika ne može se uputiti u inozemstvo radi obavljanja poslova iz stavka 1. ovog članka, bez njegove pisane suglasnosti.

(3) Na temelju prethodnog pisanog odobrenja ministra, policijski službenik strane države ili međunarodnog tijela može obavljati pojedini policijski posao na području Republike Hrvatske pod uvjetima određenim ovim Zakonom.

(4) Policijski službenik može poduzimati policijske poslove zajedno s policijskim službenikom strane države u okviru zajedničke istrage, kad je to propisano zakonom ili međunarodnim ugovorom. Ako drukčije nije propisano međunarodnim ugovorom, policijski službenik u zajedničkoj istrazi postupa prema ovom Zakonu.

Članak 26.

(1) Osobni podaci u zbirkama iz članka 24. ovog Zakona čuvaju se:

1. u odnosu na osobe lišene slobode, pet godina nakon donošenja odluke o oduzimanju slobode,
2. u odnosu na osobe protiv kojih je pokrenut kazneni postupak, pet godina od isteka roka nastupa rehabilitacije ako osoba nije ponovo prijavljena, ili nastupa zastare kaznenog progona,
3. u odnosu na žrtve i oštećenike, pet godina nakon pokretanja kaznenog postupka ili nastupa zastare kaznenog progona,
4. u odnosu na osobe za kojima je izdana tjeeralica te osobe kojima je zabranjen ulazak u Republiku Hrvatsku, tri godine nakon zastare kaznenog progona za počinjeno kazneno djelo ili prekršaj,
5. u odnosu na osobe prema kojima je poduzeta provjera identiteta, pet godina od obavljene provjere,
6. u odnosu na osobe prema kojima je poduzeto utvrđivanje identiteta, deset godina nakon provedenog postupka utvrđivanja identiteta.

(2) Trajno se čuvaju podaci:

1. o operativnim saznanjima i izvorima saznanja,
2. o osobama pod posebnom policijskom zaštitom,
3. o događajima koji su dojavljeni policiji ili o kojima je policija saznala na drugi način.

(3) O uporabi sredstva prisile, podaci se čuvaju deset godina od uporabe tog sredstva.

(4) Ostali podaci u zbirkama iz članka 24. ovog Zakona čuvaju se sukladno rokovima propisanim drugim propisima.

Članak 31.

(1) Provjera identiteta osobe iz članka 30. ovog Zakona provodi se uvidom u njenu osobnu iskaznicu ili uvidom u drugu javnu ispravu s fotografijom.

(2) Iznimno od stavka 1. ovog članka, provjera identiteta može biti provedena na temelju iskaza osobe čiji je identitet provjeren.

Članak 32.

(1) Policijski službenik može prikriveno provjeriti identitet osobe za koju postoje osnove sumnje da bi mogla biti počinitelj kaznenog djela za koje se progoni po službenoj dužnosti.

(2) Provjera identiteta iz stavka 1. ovog članka obavlja se promatranjem, pratnjom, prikupljanjem obavijesti, prikupljanjem obavijesti uz prikrivanje svrhe prikupljanja, prikrivanjem svojstva policijskog službenika i primjenom mjera tehničkog snimanja.

(3) Ako drukčije nije propisano posebnim zakonom, mjere pratnje i tehničkog snimanja iz stavka 2. ovog članka mogu trajati neprekidno najdulje dvadeset i četiri sata. Ako se radi o provjeri identiteta osumnjičenika za kazneno djelo za koje je propisana kazna zatvora od najmanje dvanaest godina, te mjere mogu trajati četrdeset i osam sati.

Članak 33.

(1) Utvrđivanje identiteta poduzima se prema osobi:

1. koja ne posjeduje ispravu iz članka 31. stavka 1. ovog Zakona ili se sumnja u vjerodostojnost te isprave,

2. koja je sumnjiva da je sudjelovala u kaznenom djelu za koje se progoni po službenoj dužnosti.

(2) Ako drukčije nije propisano posebnim zakonom, utvrđivanje identiteta se provodi primjenom znanstvenih metoda i sredstava (biometrija i druge metode).

(3) Ako drukčije nije propisano posebnim zakonom, u cilju utvrđivanja identiteta osobe policija je ovlaštena objaviti crtež, snimku ili opis osobe.

(4) Kad okolnosti nalažu, policija je ovlaštena objaviti fotografiju osobe za kojom se traga, te osobe koja o sebi ne može ili ne želi dati istinite podatke i fotografiju mrtvog tijela nepoznate osobe.

Članak 38.

(1) Prikupljanje obavijesti od djeteta poduzima posebno osposobljeni policijski službenik, u pravilu u nazočnosti roditelja, skrbnika, udomitelja, osobe kojoj je dijete povjereno na čuvanje i odgoj ili stručne osobe centra za socijalnu skrb, po mogućnosti u domu djeteta.

(2) Roditelj, skrbnik, udomitelj, osoba kojoj je dijete povjereno na čuvanje i odgoj ili stručna osoba centra za socijalnu skrb neće biti nazočni prikupljanju obavijesti od djeteta ili maloljetnika ako postoji sumnja da su počinili kazneno djelo ili prekršaj na štetu djeteta ili maloljetnika.

(3) Iznimno od stavka 1. ovog članka, prikupljanje obavijesti od djeteta smije se obaviti i u školskim prostorima u prisutnosti ravnatelja škole ili pedagoga, odnosno psihologa kojeg on odredi i to samo ako osoba iz stavka 1. ovog članka ne može ili ne želi doći.

Članak 54.

(1) Policijski službenik izdaje naredbu građaninu radi:

1. otklanjanja opasnosti za život,
2. otklanjanja opasnosti za imovinu,
3. sprječavanja počinjenja kaznenog djela za koje se progoni po službenoj dužnosti i prekršaja, hvatanja počinitelja tog kaznenog djela i prekršaja, te pronalaženja i osiguranja tragova koji mogu poslužiti kao dokaz,
4. održavanja ili uspostavljanja narušenog javnog reda i mira,
5. sigurnosti cestovnog prometa,
6. neometanog nadzora državne granice,
7. sprječavanja pristupa štíćenom osobi, štíćenom objektu ili štíćenom prostoru, te pristupa i zadržavanja na prostoru ili objektu gdje to nije dopušteno,
8. sprječavanja nastupanja i otklanjanja posljedica opće opasnosti,
9. u drugim slučajevima propisanim zakonom.

(2) Naredba iz stavka 1. ovog članka može se izdati i većem broju građana.

Članak 59.

Policijski službenik privremeno oduzima predmet i kad je:

1. vjerojatno da je predmet namijenjen počinjenju kaznenog djela za koje se progoni po službenoj dužnosti ili prekršaja,
2. to potrebno radi zaštite opće sigurnosti,
3. predmet moguće uporabiti za samoozljeđivanje, napad, bijeg, te skrivanje ili uništenje tragova kaznenog djela za koje se progoni po službenoj dužnosti ili prekršaja,
4. to određeno posebnim propisom.

Članak 60.

(1) Kad čuvanje privremeno oduzetih predmeta u prostorima policije nije moguće ili je povezano sa značajnim poteškoćama, takvi predmeti mogu se čuvati u drugom prostoru, do odluke nadležnog tijela, osim ako drukčije nije određeno drugim zakonom.

(2) Kad prestanu razlozi zbog kojih je predmet privremeno oduzet, on će se vratiti osobi od koje je privremeno oduzet, ako zakonom ili odlukom nadležnog tijela, nije drukčije određeno.

Članak 69.

(1) Policijski službenik je ovlašten provesti poligrafsko ispitivanje nakon što osobu upozna:

1. s radom poligrafa,
2. s pravom da se ne podvrgne ispitivanju,
3. da rezultat ispitivanja ne može biti uporabljen kao dokaz u postupku.

(2) Ispitivanje iz stavka 1. ovog članka može se provesti samo nakon što osoba daje pisanu suglasnost. Pisanu suglasnost za poligrafsko ispitivanje maloljetnika daje roditelj ili skrbnik. Ako su roditelj ili skrbnik mogući počinitelji kaznenog djela na štetu maloljetnika, suglasnost za poligrafsko ispitivanje daje nadležni centar za socijalnu skrb.

(3) Policijski službenik je dužan prekinuti poligrafsko ispitivanje ako osoba od koje se traže obavijesti, nakon što je dala pisanu suglasnost, izjavi da istu povlači.

Članak 74.

(1) Policijski službenik može bez pisanog naloga ući i obaviti pregled tuđeg doma i s njim povezanih prostora ako:

1. to držatelj stana ili stanar traži,
2. je to prijeko potrebno zbog poziva u pomoć,
3. je to prijeko potrebno radi otklanjanja ozbiljne opasnosti po život i zdravlje ljudi ili imovinu većeg opsega,
4. radi izvršenja naloga o dovođenju.

(2) Policijski službenik može ući i obaviti dokazne radnje u tuđem domu pod uvjetima i na način propisan posebnim zakonom.

(3) Prilikom postupanja prema ovom članku, ako na drugi način nije moguće ući u dom, policijski službenik može nasilno otvoriti dom ili za ulazak koristiti nužni prolaz kroz prostore u posjedu druge osobe. Policijski službenik će, ako u domu zatekne dijete, prema djetetu postupati posebno obzirno i prema potrebi o radnji obavijestiti nadležni centar za socijalnu skrb.

(4) Policijski službenik o radnjama iz ovog članka sastavlja pisano izvješće te izdaje potvrdu o ulasku i obavljenom pregledu.

Članak 75.

(1) Policijski službenik može obaviti pregled osoba, predmeta i prometnih sredstava kad:

1. treba spriječiti bijeg počinitelja kaznenog djela za koje se progoni po službenoj dužnosti,
2. je potrebno otkriti tragove kaznenog djela ili druge dokaze,
3. je to potrebno radi zaštite opće sigurnosti.

(2) Pri obavljanju pregleda na odgovarajući način se primjenjuje članak 71. stavka 2. i 3. ovog Zakona.

Članak 76.

- (1) Pregled osobe obavlja osoba istoga spola. Iznimno, kad je nužan žuran pregled osobe radi oduzimanja oružja ili predmeta prikladnih za napad ili samoozljeđivanje, pregled može obaviti osoba drugog spola.
- (2) Prilikom pregleda policijski službenik može koristiti tehnička sredstva i službenog psa.
- (3) Ako drukčije nije propisano posebnim zakonom pri poduzimanju pregleda policijski službenik može nasilno otvoriti zatvoreno prijevozno sredstvo ili rastaviti predmet kojeg osoba nosi sa sobom, samo ako postoji neposredna opasnost za život ljudi ili imovinu. Prema potrebi pozvat će se stručna osoba koja će omogućiti pregled.

Članak 86.

Uporaba uređaja za prisilno zaustavljanje vozila dopuštena je radi sprječavanja:

1. bijega osobe koja je zatečena u kaznenom djelu za koje se progoni po službenoj dužnosti,
2. bijega osobe koja je lišena slobode ili za koju postoji nalog za lišenje slobode,
3. nezakonitog prelaska državne granice vozilom,
4. nedopuštenog pristupa vozilom do objekta ili prostora gdje se nalaze osobe koje policijski službenik osigurava,
5. daljnje vožnje osobi koja je prije toga bila zaustavljena i nije poštovala naredbu policijskog službenika.

Članak 93.

- (1) Uporaba vatrenog oružja nije dopuštena kad dovodi u opasnost život drugih osoba, osim ako je uporaba vatrenog oružja jedino sredstvo za obranu od napada ili otklanjanje opasnosti.
- (2) Uporaba vatrenog oružja nije dopuštena protiv djeteta ili maloljetnika, osim kad je uporaba vatrenog oružja jedini način za obranu od napada ili za otklanjanje opasnosti.
- (3) Kad su ispunjeni uvjeti za uporabu vatrenog oružja iz članka 91. ovog Zakona, pucanje u zrak radi upozorenja, kao i radi traženja pomoći, ne smatra se uporabom vatrenog oružja kao sredstva prisile u smislu ovog Zakona.

m) Zaštita policijskog službenika nakon uporabe sredstava prisile

Članak 98.

- (1) Osobni podaci policijskog službenika koji je uporabio vatreno oružje su tajni.
- (2) Ministarstvo će osigurati besplatnu pravnu pomoć policijskom službeniku protiv kojeg se poduzimaju radnje u okviru prethodnog postupka, kazneni postupak ili postupak naknade štete u vezi s obavljanjem policijskih poslova koje je po ocjeni policije obavio u skladu sa zakonom.
- (3) Ocjenu iz stavka 2. ovoga članka donosi povjerenstvo koje imenuje glavni ravnatelj za Ravnateljstvo policije i načelnik policijske uprave za policijsku upravu.
- (4) Ministarstvo će osigurati besplatnu pravnu pomoć i građaninu koji je pružio pomoć policijskom službeniku, protiv kojeg se vodi postupak iz stavka 2. ovoga članka, zbog radnje počinjene u vezi s pružanjem pomoći.
- (5) Besplatna pravna pomoć iz stavka 2. ovoga članka osigurat će se policijskom službeniku i nakon što mu je prestao radni odnos u Ministarstvu.
- (6) Kada su sredstva prisile uporabljena na način propisan zakonom, isključena je odgovornost policijskog službenika koji ih je uporabio.

(7) Policijskom službeniku koji u obavljanju policijskog posla uporabi vatreno oružje Ministarstvo će osigurati nužnu medicinsku i psihosocijalnu pomoć.

Članak 100.

(1) U obavljanju policijskih poslova na moru i unutarnjim plovnim putovima policijski službenik je ovlašten:

1. provjeriti zastavu plovnog objekta,
2. zaustaviti plovni objekt,
3. obaviti pregled isprava plovnog objekta i osoba na njemu,
4. izvršiti pregled plovnog objekta,
5. progoniti plovni objekt,
6. uzaptiti plovni objekt,
7. sprovesti plovni objekt nadležnom tijelu.

(2) Progon plovnog objekta iz stavka 1. točke 5. ovog članka može započeti ako se plovni objekt ne zaustavi nakon upućenog poziva na zaustavljanje vidljivim svjetlosnim, zvučnim ili znakovima međunarodnog signalnog kodeksa s udaljenosti koja omogućava prijem poziva.

(3) Ako progon iz stavka 2. ovog članka nije bio prekidan, može se nastaviti i na otvorenom moru dok progonjeni plovni objekt ne uplovi u teritorijalno more druge države.